

Gallträskin vedenlaadun tarkkailu vuonna 2016

YLK 04.04.2017 § 35

Gallträskin ruoppaushankkeeseen liittyvän viranomaistarkkailun loputtua vuonna 2014, järveä tutkitaan ja hoidetaan yhdyskuntalautakunnan vuonna 2015 hyväksymän Gallträskin seuranta- ja hoito-ohjelman vuosille 2015-2020 mukaisesti. Tarkkailu on vapaaehtoista. Tarkkailussa seurataan imuruoppauksen pitkäaikaisvaikutuksia järven vedenlaatuun, kasviplanktoniin sekä vesikasvillisuuteen. Vesistö tarkkailun lisäksi seuranta- ja hoito-ohjelmassa on esitetty koe- ja hoitokalastusta, vesikasvillisuuden poistoa sekä järven kaikuluotausta.

Järvessä on vuonna 2016 seuranta- ja hoito-ohjelman mukaisesti suoritettu vedenlaadun tarkkailua, kasviplanktonselvitystä sekä poistettu vesikasvillisuutta mekaanisesti.

Vuoden 2016 tulokset

Vesinäytteet otettiin FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy:n toimesta kolmesti vuoden aikana. Vuoden ensimmäiset näytteet otettiin helmikuussa jäältä ja kaksi muuta näytekertaa avoveden aikana.

Vuonna 2016 vedenlaatu oli pitkälti edellisvuosien kaltainen. Avovesiaikana näkösyvyys järvessä vaihteli 1- 1,4 metrin välillä. Sameus ja kiintoainepitoisuus olivat melko pieniä, loppukesästä luonnollisesti kasviplanktonin takia hieman korkeampia kuin syksyllä. Väriluku (39-57 mg Pt/l) oli kohtalaisesti humuspitoisten järvien tasoa.

Järven happitilanne oli talvella heikentynyt (32-59 %), avovesiaikana se kuitenkin vaihteli erinomaisen ja hyvän välillä (82-93 %).

Kokonaistyyppipitoisuudet vaihtelivat jääpeitteen aikaan 1200 -1300 µg/l ja avovesiaikaan 670-780 µg/l. Kokonaisfosforin pitoisuudet olivat taas jääpeitteen aikaan 20–24 µg/l ja avovesiaikaan 14 -36 µg/l. Kasvikaudella mitattujen kokonaisravinnepitoisuuksien perusteella järvi sijoittuu pintavesien ekologisen ja kemiallisen tilan luokittelussa hyvään luokkaan.

Klorofyllipitoisuus oli järven näytepisteillä heinäkuussa 20 ja 27 µg/l mikä on tämän tyyppisille matalille humusjärville keskimääräinen arvo. Klorofyllipitoisuus oli hieman korkeampi muutamaan edelliseen vuoteen verrattuna, mutta kasviplanktonille on ominaista voimakas ajallinen ja paikallinen vaihtelu. Myös näytteenottoaika (heinäkuu vs. elokuu) vaikuttanee jonkin verran vaihteluun.

Mikäli Gallträskin ekologista tilaa vuonna 2016 tarkastellaan kasviplanktonbiomassan perusteella, vastasi järven ekologinen tila luokkaa tyydyttävä. Jos taas luokitellaan järven ekologista tilaa kasviplanktonin trofiaindeksin (TPI), eli koostumusmuuttujan avulla, sijoittuu Gallträsk erinomaiseen luokkaan. Kasviplanktonlajisto ei osoittanut rehevyyden merkkejä, sinileviä oli melko vähän eikä viherlevälajien lukumäärä ollut suuri.

Pitkäaikaisvaikutukset

Tarkkailun perusteella järven vedenlaatu ei ole suuremmin muuttunut ruoppauksen lopettamisen jälkeen, poikkeuksena veden sameus ja kiintoainepitoisuudet, jotka luonnollisesti ovat pienentyneet ruoppauksen jälkeen.

Klorofyllipitoisuuksissa on esiintynyt vaihtelua vuodesta 2008 lähtien, mutta siihen vaikuttavat myös sääolot ihmisperäisen vaikutuksen (ruoppaus) lisäksi. Todettakoon, että vaikkakin Gallträskin kasviplanktonin biomassat ja klorofylli-a:n pitoisuudet ovat vaihdelleet jonkin verran viimeisten tutkimusvuosien välillä, ovat silti kasviplanktonin kokonaisbiomassamäärät olleet järvessä pienet.

Raportti **oheismateriaalina**.

Vuoden 2017 seuranta- ja hoitotoimenpiteet

Hyväksytyyn Gallträskin seuranta- ja hoito-ohjelman mukaan vuonna 2017 tullaan vedenlaadun seurannan lisäksi suorittamaan järvessä vesikasvillisuuden kartoitusta ja koekalastusta. Tämän lisäksi järvessä tehdään taas loppukesästä lintujen pesimäkauden jälkeen valituilta alueilta vesikasvillisuuden mekaanista poistoa.

YTJ:

Yhdyskuntalautakunta merkitsee Gallträskin vedenlaadun tarkkailutulokset vuodelta 2016 tiedoksi.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.